

บรรยากาศองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9

ชาญณรงค์ แสงพันตา, อีระพงศ์ บุศรากุล
สาขาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม
อีเมล: channarong.sangphanta@gmail.com

Received: February 17, 2019 Revised: February 20, 2019 Accepted: February 28, 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบรรยากาศองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 บรรยากาศ 6 ด้าน ได้แก่ บรรยากาศแบบแจ่มใสหรือแบบเปิด บรรยากาศแบบอิสระ บรรยากาศแบบควบคุม บรรยากาศแบบสนิทสนม บรรยากาศแบบรวมอำนาจ และบรรยากาศแบบเข้มเขหรือแบบปิด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ในจังหวัดสุพรรณบุรี ปีการศึกษา 2560 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารวมทั้งสิ้นจำนวน 248 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามวัดบรรยากาศองค์การ (Organizational climate description questionnaire - OCDQ) จำนวน 32 ข้อ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า บรรยากาศองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.96$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านบรรยากาศแบบควบคุม ($\bar{X} = 4.08$) รองลงมาคือ ด้านบรรยากาศแบบสนิทสนม ($\bar{X} = 4.02$) ด้านบรรยากาศแบบเข้มเขหรือแบบปิด ($\bar{X} = 4.02$) ด้านบรรยากาศแบบรวมอำนาจ ($\bar{X} = 3.98$) และด้านบรรยากาศแบบแจ่มใสหรือแบบเปิด ($\bar{X} = 3.89$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ด้านบรรยากาศแบบอิสระ ($\bar{X} = 3.76$) ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ควรปรับปรุงบรรยากาศองค์การในด้านบรรยากาศแบบอิสระให้ดียิ่งขึ้น

คำสำคัญ: บรรยากาศองค์การ, โรงเรียนมัธยมศึกษา

ORGANIZATIONAL CLIMATE OF SECONDARY SCHOOLS IN SUPHANBURI PROVINCE UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 9

Channarong Sangphanta, Theerapong Budsarakoon

Graduate School, Siam Technology College

Email: channarong.sangphanta@gmail.com

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the organizational atmosphere of the secondary schools in Suphanburi Secondary Educational Service Area Office 9. The 6 atmospheres were including bright or open atmosphere, free atmosphere, controlled atmosphere, intimate atmosphere, combine power atmosphere, and sluggish or closed atmosphere. This research was quantitative research. The samples used in the research were secondary school teachers. The sample consisted of 248 students randomly sampled by the simple random sampling method. The instruments used in this study were five-level questionnaire. Analyzed data by social and science program. Statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The research found that organizational of secondary schools in Suphanburi province under Suphanburi Secondary Education Service Area Office 9, in overall picture, was at a good level ($\bar{X} = 3.96$). When considered individually, it was found that the highest mean value was the controlled atmosphere ($\bar{X} = 4.08$), followed by the intimate atmosphere ($\bar{X} = 4.02$), the sluggish or closed ($\bar{X} = 4.02$), combine power atmosphere ($\bar{X} = 3.98$), and bright or open atmosphere ($\bar{X} = 3.89$). The lowest mean was the independent atmosphere ($\bar{X} = 3.76$). The result of this research revealed that the independent atmosphere in the secondary schools in Suphanburi province under Suphanburi Secondary Education Service Area Office 9 should be improved.

Keywords: organizational climate, secondary school.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ครูเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา ครูมีบทบาทโดยตรงต่อการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนั้นในการบริหารงานบุคคล ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญกับการทำงานของครู ทั้งนี้ปัจจัยที่มีผลต่อการทำงานของครู คือ บรรยากาศองค์การ เพราะในการปฏิบัติงานนั้น บุคลากรต้องปฏิบัติงานอยู่ภายใต้ของโครงสร้างองค์การ กฎระเบียบ ข้อบังคับ และต้องมีการปฏิสัมพันธ์กับผู้บริหาร และเพื่อนร่วมงานอยู่ตลอดเวลา นอกจากนี้การปฏิบัติงานในบางครั้ง ผู้ปฏิบัติงานอาจจะต้องพบกับความเสี่ยงและความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในองค์การบ้างไม่มากก็น้อยด้วย เหตุนี้ผู้บริหารจึงควรให้ความสำคัญต่อบรรยากาศองค์การด้วย เพราะหากหน่วยงานใดมีบรรยากาศองค์การที่ดีแล้วก็จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานในองค์การนั้นมีการทำงานที่ดีขึ้นด้วย (สุชานุช พันธ์นิยะ, 2553, น. 66)

วิไล กวางศิริ (2557, น. 101) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาเครื่องมือตรวจวัดบรรยากาศองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า บรรยากาศองค์การนั้นเป็นปัจจัยสำคัญที่จะเกื้อหนุนให้การทำงานสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย เนื่องจากมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมในการทำงาน เกิดจากการปฏิสัมพันธ์ในการมีส่วนร่วม และการประพจน์ปฏิบัติตนระหว่างบุคคล บรรยากาศองค์การนั้นสามารถสร้างขึ้นและปรับปรุงได้โดยหัวหน้างาน เพื่อให้เกิดความพึงพอใจ สอดคล้องกับความต้องการของคนในองค์การและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน บรรยากาศองค์การจึงมีความสำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งจะต้องคำนึงถึงอิทธิพลของบรรยากาศองค์การที่มีต่อบุคลากรของสถานศึกษานั้น ๆ ด้วย บรรยากาศในโรงเรียนจึงมีผลต่อพฤติกรรมของครู และนักเรียน หากมีการเสริมสร้างบรรยากาศที่สนองความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานแล้วก็จะช่วยให้องค์การมีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายได้เร็วขึ้นซึ่งบรรยากาศองค์การทุกรูปแบบส่วนหนึ่งมีผลมาจากผู้บริหาร และจากงานวิจัยของฉวีวรรณ เอี่ยมพญา (2559, น. 107) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ผลการวิจัย พบว่า บรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 อยู่ในระดับมาก แต่ด้านการยอมรับความขัดแย้งมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งมีข้อเสนอแนะว่า บรรยากาศองค์การในโรงเรียนควรมีการเปิดโอกาสให้มีการโต้แย้งในที่ประชุม ครูสามารถโต้แย้งและมีการแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระรวมถึงการใช้เวทีการประชุมเป็นที่แก้ไขปัญหาคือความขัดแย้งที่เกิดขึ้น ทำให้ครูมีความรู้สึกว่าได้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหของโรงเรียน ทำให้เกิดความรักความผูกพันต่อโรงเรียนมากขึ้น สำหรับปัญหาที่เกิดขึ้นในบรรยากาศองค์การและคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ในจังหวัดสุพรรณบุรี สรุปได้คือการโยกย้ายหรือการทดแทนอัตราเดิมของผู้บริหารจากโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน ทำให้ขาดประสบการณ์ในการบริหารงาน เนื่องจากบริบทมีความแตกต่างกันอย่างมาก ทั้งจำนวนนักเรียน ครูผู้สอน บุคลากรด้านต่าง ๆ อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม งบประมาณเงินอุดหนุน ชุมชนต่าง ๆ ผู้บริหารจึงไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมของครูผู้สอน และพฤติกรรมปล่อยปละละเลยของผู้บริหารโรงเรียน การขาดงานของครูผู้สอนส่งผลไปถึงการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นต้น

ด้วยเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงบรรยากาศองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 เพื่อทราบถึงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะหรือผลที่ได้ตามแนวคิดของ Halpin & Croft (1966, p. 80) เกี่ยวกับบรรยากาศองค์การ ทั้งนี้เพื่อที่จะได้นำผลการวิจัยที่ทราบไปพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานด้านบรรยากาศในการปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ครูและผู้บริหารจะต้องตระหนักและร่วมมือกันสร้างสรรค์บรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาบรรยากาศองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9

สมมติฐานของการวิจัย

บรรยากาศองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสุพรรณบุรี ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 อยู่ในระดับดี

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1,576 คน (ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 สุพรรณบุรี, 2560)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 310 คน ซึ่งผู้วิจัยได้หาขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางสำเร็จรูปของ R.V.Krejcie & D.W.Morgan (1970, p.608) หลังจากนั้นได้ทำการสุ่ม กลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามสัดส่วนของแต่ละโรงเรียน

ตัวแปรที่วิจัย

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) คือ สถานภาพส่วนบุคคลของครู ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของโรงเรียนที่สังกัด

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ บรรยากาศองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ใน 6 ด้าน ได้แก่

1. บรรยากาศแบบแจ่มใสหรือแบบเปิด
2. บรรยากาศแบบอิสระ
3. บรรยากาศแบบควบคุม
4. บรรยากาศแบบสนิทสนม
5. บรรยากาศแบบรวบอำนาจ
6. บรรยากาศแบบเข้มเข่าหรือแบบปิด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบบ สอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของโรงเรียนที่สังกัด โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับบรรยากาศองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ในจังหวัดสุพรรณบุรี บรรยากาศ 6 ด้าน แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ	5	หมายถึง	การแสดงออกอยู่ในระดับดีมาก
ระดับ	4	หมายถึง	การแสดงออกอยู่ในระดับดี
ระดับ	3	หมายถึง	การแสดงออกอยู่ในระดับดีปานกลาง
ระดับ	2	หมายถึง	การแสดงออกอยู่ในระดับดีน้อย
ระดับ	1	หมายถึง	การแสดงออกอยู่ในระดับไม่ดี

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือการวิจัยและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัยดังนี้

1. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการสร้างและปรับปรุงแบบสอบถาม โดย ผู้วิจัยได้ดัดแปลงแบบสอบถามของ Halpin & Croft (1966, pp. 177-178) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับงานวิจัย และนำแบบสอบถามมาหาคุณภาพเครื่องมือ จากนั้นจึงรวบรวมและดำเนิน

การสร้างและปรับปรุงร่างแบบสอบถามงานวิจัยเพื่อให้สอดคล้องกับตัวแปร

1.2 นำแบบสอบถามฉบับร่าง เสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ

2. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ขอนหนังสือจากหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยามถึงผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน

2.2 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 5 ท่าน และคำนวณหาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและการใช้ภาษาเพื่อนำมาปรับปรุงโดยใช้เทคนิค Item-Objective Congruence Index (IOC) ได้ค่า IOC อยู่ช่วงคะแนนระหว่าง 0.80 – 1.00

2.3 หลังจากที่ได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try – Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่คล้ายคลึงแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α Coefficient) ของ Cronbach ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α Coefficient) เท่ากับ 0.838

2.4 นำแบบสอบถามที่นำไปทดลองใช้มาปรับปรุงแก้ไข แล้วทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือจากหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยามถึงผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จะเป็นหน่วยงานที่แจกแบบสอบถามไปยังครูโรงเรียนในสังกัด

3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี เพราะครูจะส่งแบบสอบถามคืนมาที่สำนักงานเขต

4. ผู้วิจัยดำเนินการคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป ซึ่งในครั้งนีผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไปทั้งหมด 310 ชุด แต่แบบสอบถามที่ตอบกลับมา 248 ชุด เป็นร้อยละ 80

5. ผู้วิจัยวิเคราะห์ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์และนำเสนอต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์และนำเสนอเป็นรูปแบบตารางประกอบคำอธิบาย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) เพื่อบรรยายสรุปข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล ของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

2. ใช้สถิติเชิงอนุมานหรืออ้างอิง (Inferential Statistics) ใช้แสดงการเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับบรรยากาศองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ในจังหวัดสุพรรณบุรี โดยทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยกับตัวแปร 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติทดสอบค่าที (Independent Sample t - test)

สรุปผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง สามารถสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 พบว่า ครูส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง และสังกัดโรงเรียนขนาดกลาง

2. บรรยากาศองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.96$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านบรรยากาศแบบควบคุม ($\bar{X} = 4.08$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านบรรยากาศ แบบอิสระ ($\bar{X} = 3.76$) ดังมีรายละเอียดแต่ละด้านดังต่อไปนี้

2.1 ด้านบรรยากาศแบบแจ่มใสหรือแบบเปิดโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.96$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีภาระงานพอเหมาะแก่สภาพความสามารถของแต่ละบุคคล ($\bar{X} = 4.19$) รองลงมา คือ ครูมีความภาคภูมิใจที่ได้เป็นสมาชิกขององค์การ ($\bar{X} = 4.02$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูมีความสามัคคีช่วยเหลือการงานเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.16$)

2.2 ด้านบรรยากาศแบบอิสระโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.76$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูยินดีอุทิศตนปฏิบัติงานให้บรรลุผลด้วยความขยันหมั่นเพียร ($\bar{X} = 3.79$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูมีความสามัคคีช่วยเหลือการงานเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.74$)

2.3 ด้านบรรยากาศแบบควบคุมโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การประชุมครูดำเนินการตามระเบียบวาระการประชุมอย่างเคร่งครัด ($\bar{X} = 4.19$) ครูทุกคนปฏิบัติตามกฎระเบียบที่กำหนดขึ้นโดยผู้บริหารโรงเรียน ($\bar{X} = 4.19$) และครูใช้พลังกลุ่มกดดันเพื่อนร่วมงานที่ปฏิบัติตนแตกต่างจากผู้อื่น ($\bar{X} = 4.19$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูจัดทำเอกสารงานในหน้าที่ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 3.74$)

2.4 ด้านบรรยากาศแบบสนิสนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูทุกคนมีความสุขเมื่อปฏิบัติงานร่วมกัน ($\bar{X} = 4.19$) ครูรู้จักภูมิหลังของครูคนอื่นเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.19$) ครูเล่าเรื่องส่วนตัวให้เพื่อนครูฟัง ($\bar{X} = 4.19$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูทุกคนมีความสุขเมื่อปฏิบัติงานร่วมกัน ($\bar{X} = 3.83$)

2.5 ด้านบรรยากาศแบบรวมอำนาจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ตัดสินใจในการจัดตารางสอนของครู ($\bar{X} = 4.19$) ผู้บริหารโรงเรียนตรวจสอบความรู้ความสามารถทางวิชาการของครู ($\bar{X} = 4.19$) ครูต้องปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการและผู้บริหารโรงเรียน ($\bar{X} = 4.19$) ผู้บริหารโรงเรียนดำเนินการประชุมอย่างเคร่งครัดตามขั้นตอน ($\bar{X} = 4.19$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้กำหนดตารางการปฏิบัติงานให้ครู ($\bar{X} = 3.41$)

2.6 ด้านบรรยากาศแบบซีมเซาหรือแบบปิดโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หน้าที่ประจำอื่น ๆ ของครูเป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.19$) ครูมักจะพูดเรื่องการขอย้ายและลาออกเสมอ ๆ ($\bar{X} = 4.19$) ครูทำงานร่วมกันเฉพาะกลุ่มเท่านั้น ($\bar{X} = 4.19$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูบางคนชอบพูดขัดจังหวะเพื่อนร่วมงานในที่ประชุม ($\bar{X} = 3.16$)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง บรรยากาศองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ผู้วิจัยขออภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. บรรยากาศองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ในจังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรตามนโยบายของ สพฐ. เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการบริหารประเทศในปัจจุบันครูขาดความชำนาญเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนและยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจในที่ชัดเจนในหลักสูตรใหม่และเอกสาร หนังสือเรียนที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนไม่เพียงพอกับนักเรียน และในหลายโรงเรียนยังขาดแคลนอัตรากำลังบุคลากรในการสอน ทำให้ครูผู้สอนต้องรับภาระการสอนหลายวิชา ซึ่งอาจจะไม่มีความถนัดในวิชาที่สอน และมีภาระงานอื่นที่นอกเหนือจากการสอนจำนวนมาก การนำเทคโนโลยีมาใช้

ไม่เต็มประสิทธิภาพเนื่องจากปัจจัยด้านงบประมาณ ส่งผลให้ประสิทธิภาพในการทำงานและการเรียนรู้ของผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ไม่เต็มที่เท่าที่ควรนอกจากนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารให้ความสำคัญกับบรรยากาศองค์การของโรงเรียนน้อยกว่างานด้านอื่น ๆ ทั้งที่บรรยากาศองค์การของโรงเรียนเป็นสิ่งที่สำคัญ สาเหตุเหล่านี้ทำให้บรรยากาศองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 อยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจารุวรรณ สิทธิโชค (2555) ได้ศึกษาการวิจัยเรื่อง บรรยากาศองค์การของโรงเรียนในเครือข่ายการศึกษาวังจันทร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า บรรยากาศโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาผลการศึกษารายด้านพบว่าพฤติกรรมครู 4 มิติด้านอุปสรรคด้านมิตรสัมพันธ์ด้านขวัญและด้านความสามัคคีอยู่ในระดับมากตามลำดับส่วนพฤติกรรมผู้บริหาร 4 มิติโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านมิติทางเห็นด้านมิติมุ่งผลงานอยู่ในระดับมากส่วนด้านมิติเป็นแบบอย่างและด้านมิติกรุณาปราณีอยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบบรรยากาศองค์การโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอมะขามสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 2 โดยจำแนกตามเพศประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนจำแนกตามขนาดของโรงเรียนพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของกิติยา แสนสุข (2557) ได้ศึกษาการวิจัยเรื่อง บรรยากาศองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษากลุ่มเครือข่ายวังบูรพา จังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 ผลการวิจัยพบว่าบรรยากาศองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มเครือข่ายวังบูรพาจังหวัดสระแก้วสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางโดยพฤติกรรมครูพบว่ามิติสนทนและมิตรร่วมแรงร่วมใจอยู่ในระดับมากมิติอุปสรรคและมิติขาดความสามัคคีอยู่ในระดับปานกลางส่วนพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนพบว่ามิติแบบอย่างมิติกรุณาปราณีมิติมุ่งผลงานและมิติทางเห็นอยู่ในระดับปานกลาง บรรยากาศองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มเครือข่ายวังบูรพาจังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 จำแนกตามตำแหน่งประสบการณ์ทำงานและขนาดของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้เมื่อผู้วิจัยพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีประเด็นที่สำคัญแก่การอภิปรายดังต่อไปนี้

1.1 ด้านบรรยากาศแบบแจ่มใสหรือแบบเปิด โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี พบว่า ครูมีภาระงานพอเหมาะแก่สภาพความสามารถของแต่ละบุคคล มีความภาคภูมิใจที่ได้เป็นสมาชิกขององค์การผู้บริหารมีกฎระเบียบที่ยืดหยุ่นได้ตามสถานการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยกิตติดา อเนกบุญทิพย์ และพรเทพ ฐัฒน (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่องบรรยากาศองค์การของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่าพบโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 มีบรรยากาศแบบปลดปล่อยสูงที่สุด รองลงมา คือ บรรยากาศแบบเปิดกว้าง บรรยากาศแบบผูกมัด และบรรยากาศแบบปิดกั้น ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านบรรยากาศแบบเปิดกว้าง ด้านบรรยากาศแบบผูกมัด และด้านบรรยากาศแบบปลดปล่อย โดยผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นในทิศทางบวกมากกว่าครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ส่วนด้านบรรยากาศ

แบบปิดกัน ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

1.2 ด้านบรรยากาศแบบอิสระ โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี พบว่า ครูยินดีอุทิศตนปฏิบัติงาน ให้บรรลุผลด้วยความขยันหมั่นเพียร และส่วนใหญ่ยอมรับความผิดพลาดของผู้ร่วมงาน ผู้บริหารเปิดโอกาส ให้บุคลากรทำงานอย่างอิสระ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพีรณัฐ หล้าสวัสดิ์ (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บรรยากาศองค์การของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษากลุ่มบางละมุง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่ามี 3 โรงเรียนที่มีบรรยากาศองค์การแบบอิสระ และอีก 2 โรงเรียนเป็นแบบเปิดโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.3 ด้านบรรยากาศแบบควบคุม โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี พบว่า ครูทุกคนปฏิบัติตามกฎ ระเบียบที่กำหนดขึ้นโดยผู้บริหารโรงเรียน ดำเนินการตามระเบียบอย่างเคร่งครัด และกดดันเพื่อนร่วม งานที่ปฏิบัติตนแตกต่างจากผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอัจฉราภรณ์ บัวลังกา (2554) ที่ศึกษา บรรยากาศองค์การในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บรรยากาศแบบควบคุมอยู่ในระดับมาก และ ด้านบรรยากาศสนิทสนม โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.4 ด้านบรรยากาศแบบสนิทสนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี พบว่า ครูช่วยเหลือกันจัดทำ เอกสารต่าง ๆ ตามภาระงาน และมีเมตริจิตที่ดีต่อกัน ผู้บริหารโรงเรียนมีความสนิทสนมเป็นกันเองกับ ครูทุกคน โรงเรียน ดำเนินการตามระเบียบอย่างเคร่งครัด และกดดันเพื่อนร่วมงานที่ปฏิบัติตนแตกต่าง จากผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิระศักดิ์ ชารสุขกระจ่าง (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่องบรรยากาศ องค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พบว่า บรรยากาศองค์การแบบเป็นกันเอง มีผลกระทบเกี่ยว กับบรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

1.5 ด้านบรรยากาศแบบรวมอำนาจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนเป็น ผู้ตัดสินใจในการจัดตารางสอน ตรวจสอบความรู้ความสามารถทางวิชาการ และครูต้องปฏิบัติตาม ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของธรรมสรณ์ บัวสาย (2547) ได้ทำการวิจัยเรื่องทัศนคติของข้าราชการครูที่มีต่อ บรรยากาศองค์การสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในภาพ รวมมีบรรยากาศแบบควบคุม สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง มีบรรยากาศแบบควบคุม ส่วน โรงเรียนขนาดใหญ่ มีบรรยากาศแบบรวมอำนาจ และผลการทดสอบสมมุติฐาน พบว่าข้าราชการครูที่ ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อบรรยากาศองค์การในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแตก ต่างกัน ทั้งในภาพรวมและรายมิติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.6 ด้านบรรยากาศแบบเข้มเขหรือแบบปิดโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี พบว่า หน้าที่ประจำ อื่น ๆ ของครูเป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน ทำงานร่วมกันเฉพาะกลุ่ม และมักจะพูดเรื่องการขอย้าย และลาออกเสมอ ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวัชรศักดิ์ สงค์ปาน (2541) ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์

ระหว่างแบบผู้นำของผู้บริหารกับบรรยากาศองค์การในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดยะลา พบว่า แบบผู้นำส่วนใหญ่เป็นแบบกิจสัมพันธ์ มิตรสัมพันธ์ รองลงมาคือ กิจสัมพันธ์ มิตรสัมพันธ์ ส่วนบรรยากาศในโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นแบบปิด มีน้อยที่สุด คือ บรรยากาศแบบสนิทสนม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับนำไปใช้

ผลการวิจัย เรื่อง บรรยากาศองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านบรรยากาศแบบอิสระ เป็นข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรทำงานอย่างอิสระ
2. ครูยินดีอุทิศตนปฏิบัติงานให้บรรลุผลด้วยความขยันหมั่นเพียร
3. ครูยินดีอุทิศตนปฏิบัติงานเพื่อชื่อเสียงของโรงเรียน
4. ครูส่วนใหญ่ยอมรับความผิดพลาดของผู้ร่วมงาน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาบรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในพื้นที่อื่น ๆ
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในโรงเรียน
3. ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในโรงเรียน

บรรณานุกรม

- กฤษตินันท์ เงามาม. (2551). *บรรยากาศองค์การและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรโรงเรียนวัดศรีสุदारาม เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร*. ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.)
- กิตติยา แสนสุข. (2557). *บรรยากาศองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษากลุ่มเครือข่ายวังบูรพาจังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7*. ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กรรณิการ์ สุธสม (2557). *ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านวิชาการ และด้านบรรยากาศโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชนระดับปฐมวัยของกรุงเทพมหานคร*. ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- จารุวรรณ สิทธิโชค. (2555). *บรรยากาศองค์การของโรงเรียนในเครือข่ายการศึกษาวังจันทร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 2*. ปรินูญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิระศักดิ์ ธารสุขจรแจ้ง (2557). *บรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*. ปรินูญามหาบัณฑิต, มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- จันทร์สุดา สวัสดิ์ทา (2557). *ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศโรงเรียนและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนการศึกษาพิเศษโรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1*. ปรินูญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ฉวีวรรณ เอี่ยมพญา. (2559). *บรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8*. ปรินูญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชูศักดิ์ ศุภจิตเจษฎากร. (2556). *บรรยากาศองค์การของสถานศึกษาในอำเภอเกาะจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2*. ปรินูญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัฐยา กระแจ่ม. (2551). *บรรยากาศองค์การกับเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้*. ปรินูญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ณัฐภรณ์ หลาวทอง และสุวิมล ว่องวาณิช. (2556). *การจัดดูสภาพการทำงาน ครอบครัว และชีวิตของครูก่อนและหลังการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษแรก*. วารสารวิธีวิทยาการวิจัย, 26(2),189-208.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2551). *นิตยภับริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 3*. เชียงใหม่: Orange Group Tactics Design.
- ปกิตตา อเนกบุญทิพย์ และพรเทพ รุ่งแผน. (2559). *การศึกษาบรรยากาศองค์การในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1*. ปรินูญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2555). *ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ ภาควิชาทดสอบและวิจัยทางการศึกษา*. ปรินูญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2551). *จิตวิทยาอุตสาหกรรม. ศูนย์สื่อเสริม กรุงเทพฯ*.
- พงศ์ศักดิ์ ดิษฐสุวรรณ. (2551). *การจัดบรรยากาศองค์การ เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 1*. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- มนิรัตน์ สุวรรณวารี. (2556). *แบบบรรยากาศองค์การ*. วารสารออนไลน์ gotoknow, 2(5). สืบค้น 20 พฤษภาคม 2560, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/454829>.

- รติกรณ จงวิศาล. (2554). *มนุษย์สัมพันธ์: พฤติกรรมมนุษย์ในองค์กร*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เรืองอุไร เสือดี. (2556). *บรรยากาศองค์การของโรงเรียนในอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1*, ปรินญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ลำปาง เกตวัตร. (2555). *บรรยากาศองค์การโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1*. ปรินญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2554). *แนวคิด ทฤษฎีและประเด็นเพื่อการบริหารทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ์.
- วิล กวางศิริ. (2557). *การพัฒนาเครื่องมือตรวจวัดบรรยากาศองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. The Development of Organizational Climate Inventory for the Basic Education School, 28(86),101-122.
- ศิริพงษ์ เสภาภาน. (2555). *หลักและกระบวนการบริหารการศึกษา ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ*. นนทบุรี: บริษัทบุ๊คพอยท์จำกัด.
- สุชานุช พันธนิยะ. “บรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรทางการศึกษา”, วารสารวิทยบริการ 21, 2 (พฤษภาคม – สิงหาคม 2553): 66.
- สุพิรณัฐ หล้าสวัสดิ์. (2556). *บรรยากาศองค์การของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษากลุ่มบางละมุง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3*. ปรินญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมเจตน์ วโรกร. (2556). *การศึกษาบรรยากาศองค์การของโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอมะขามจังหวัดจันทบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 2*. ปรินญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมยศ นาวิการ. (2550). *การบริหารและพฤติกรรมองค์การ*. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- สังเวียน อ่อนแก้ว (2557). *อิทธิพลของบทบาทและคุณลักษณะงานของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ บรรยากาศโรงเรียนที่มีต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. ปรินญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อัจฉราภรณ์ บัวลังกา. (2554). *บรรยากาศองค์การในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2*. ปรินญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อัลวี จารงค์. (2551). *บรรยากาศองค์การในโรงเรียนเอกชนสามัญ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1*. ปรินญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

- Brown & Moberg. (1980). *Organizational Theory and Management: A Macro Approach*. New York: John Wiley & Sons.
- Cronbach, L.J. (1990). *Essentials of Psychological Testing. 5th ed.* New York : Herper Collins.
- Dubrin .J. (1998). *Leadership research finding : Practice and skills*. Boston Houghton : Mifflin Company.
- Halpin & Croft, A.W. (1966). *Theory and Research in Administration*. New York : Macmillan.
- Hellriegel and Slocum. (1989). *Organizational Behavior*. Singapore: Asia Pte Ltd.
- Hoy & Miskel, C.G. (2008). *Educational and Ministration: Theory Research and Practice.8th ed.* New York : McGraw-Hill.
- K.K. Jain and others (2007). *Job Satisfaction as Related to Organization Climate and Occupational: A Case Study of Indian Oil. Internation Review of Business Resesearch Papers, 3, 5. : 193-208.*
- Litwin & Stringer. (2002). *Motivation and Organizational Climate* Boston : Division of Research Harvard Business School.
- Morphet, D. (2007). *“The Administration of the School Administrators,” Dissertation Abstract International. 34 (03) : 705-A*
- Newell, C.A. (1978). *Human Behaviour in Educational Administration*. Englewood Cliff, New Jersey: Prentice-Hall.
- Steers, R.M. and Porter, L.W.(1983). *Motivation & Work Behavior*. New York : McGraw-Hill Book.
- Stringer, R. (2002). *Leadership and organizational climate*. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.